

Utbildningsinspektion i Lysingskolan

Grundskola årskurserna 7–9

Obligatorisk särskola årskurserna 7–9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Ödeshögs kommun och besökt Lysingskolan den 6–7 februari 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Lysingskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Lysingskolan intervjuades ett urval av elever, föräldrar och personal samt rektor. Dessutom intervjuades personal ur elevvårdsenheten. Inspektörerna besökte även lektioner i årskurs 7–9. Verksamhetsbesök gjordes också i den obligatoriska särskolan och i den särskilda undervisningsgruppen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten

Lysingskolan	Antal elever
Grundskola	204
Obligatorisk särskola	4

Källa: Skolans egna uppgifter

Grundskolan i Ödeshögs kommun omfattar fem skolor. Denna rapport avser Lysingskolan som är kommunens enda skola med utbildning i årskurserna 7–9. Skolan ligger i centrala Ödeshög och omfattar grundskola och obligatorisk särskola. I skolan finns också en särskild undervisningsgrupp.

Skolan har en rektor som ansvarar för årskurserna 4–9 i kommunens grundskola.

I skolan arbetar lärare och elever i två arbetslag. Arbetslagen leds av arbetslagsledare. Arbetslagsledarna i de fem skolorna i kommunen utgör tillsammans med grundskolans två rektorer skolans ledningsgrupp.

Helhetsbedömning

Sammanställningar av Lysingskolans kunskapsresultat visar på låg måluppfyllelse. Skolans resultat har under de senaste tre åren, som granskats i denna inspektion, legat under kommungruppens genomsnittliga värde och riksgenomsnittet.

I Lysingskolan är miljön lugn och eleverna upplever att de får arbetsro. Elever och lärare arbetar aktivt för att det inte ska förekomma några trakasserier eller annan kränkande behandling. Eleverna framhåller att lärarna är engagerade i arbetet med normer och värden och tar tag i de konflikter och problem som emellanåt uppstår mellan elever i skolan.

Intervjuer och iakttagelser under verksamhetsbesöket visar att eleverna i Lysingskolan har ett visst inflytande över sin skolgång. Skolans elevråd tar upp frågor som av eleverna upplevs som viktiga. Elevernas möjligheter att påverka arbetssätt och innehåll i undervisningen varierar dock. Likaså varierar möjligheterna till undervisning som är anpassad efter varje elevs förutsättningar och behov.

Skolans rektor tar det övergripande ansvaret för den pedagogiska utvecklingen. Den nya organisation som Lysingskolan tillsammans med de övriga grundskolorna i Ödeshög ingår i strävar efter ett F–9-perspektiv i skolornas utvecklingsarbete. Det har framkommit att det finns goda förutsättningar för grundskolans ledningsgrupp att stödja skolan i detta arbete. Skolan följer upp elevresultat på individnivå och gruppnivå. Utvecklingsarbetet tar sin utgångspunkt i behov som arbetslagen identifierat. Det är dock viktigt att arbetet med att nå en högre måluppfyllelse utgår från en samlad analys av skolans kunskapsresultat.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas samlade kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 9 (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, 2 kap. 2 § särskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (1 och 3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)

- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med författningarna (2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan måste förbättra kunskapsresultaten.
- Arbetet med bedömning och betygssättning bör vidareutvecklas.
- Skolans arbete med de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras avseende innehåll och kvalitet samt bör i större utsträckning kopplas till nationella mål.
- De skriftliga omdömena bör förbättras.
- Skolan bör fortsätta att utveckla arbetet så att mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete.
- Skolan bör fortsätta att utveckla arbetet med elevers inflytande över sitt lärande.
- Lärare bör i högre utsträckning anpassa undervisning utifrån elevernas förutsättningar och behov.
- Skolan bör följa upp att elever i behov av särskilt stöd får det i tillräcklig omfattning.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: Resultaten 2005-2007 för elever i årskurs 9, jämförelse mellan Ödeshögs kommun, kommungruppen och hela riket.

	Ödeshögs kommun			Kommungruppen			Riket		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Andel (%) som nått målen i alla ämnen	72,2	72,0	64,0	74,1	75,5	79,0	75,5	76,0	76,1
Andel (%) behöriga till nationellt program	86,1	82,7	84,3	89,4	88,6	90,8	89,2	89,5	89,1
Genomsnittligt meritvärde	194,4	188,7	194,4	199,0	200,0	204,5	206,3	206,8	207,3

Källa: Sveriges officiella statistik

Tabell 2: Andelen elever som har slutbetyg i svenska, matematik och engelska jämfört med andelen elever som nått målen för minst godkänt i de nationella ämnesproven för årskurs 9 och riket 2007

	Ödeshögs kommun			Riket		
	Svenska	Matematik	Engelska	Svenska	Matematik	Engelska
Slutbetyg	95,5	93,3	89,9	96,4	93,0	93,9
Provbetyg	94,3	76,1	86,4	96,3	84,4	95,0

Källa: Sveriges officiella statistik

Kommentar: Lysingskolans resultat i årskurs 9 när det gäller andelen elever som nått målen i alla ämnen, behöriga till nationella program och genomsnittligt betygs-poäng har legat under kommungruppens genomsnittliga värde och riksgenomsnittet de senaste tre åren (se tabell 1).

Även resultaten i de nationella ämnesproven i svenska, matematik och engelska är lägre än rikets (se tabell 2). Resultaten av ämnesproven visar en skillnad mellan andelen elever som nått minst Godkänt i proven jämfört med andelen elever med slutbetyg. I matematik är skillnaden störst med en differens på 17,2 procentandelar som fått slutbetyg mot dem som nått målen minst Godkänt i det nationella ämnesprovet. Även när det gäller de genomsnittliga värdena för riket är differensen störst i matematik men betydligt mindre än i Ödeshögs kommun.

En jämförelse av skillnaden mellan flickors och pojkars resultat 2007 visar att flickorna har betydligt högre måluppfyllelse i musik medan pojkarna nått målen i högre grad när det gäller engelska och fysik.

Inspektörerna bedömer att kunskapsresultaten bör förbättras.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att lärarnas uppföljning och kommunikation av kunskapsresultaten är av god kvalitet, med undantag för avvikelserna nedan.

Individuell utvecklingsplan

Enligt grundskoleförordningen ska läraren i samband med utvecklingssamtalet i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I Lysingskolan upprättas vid utvecklingssamtalet ett dokument som ger utrymme att formulera mål för elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling. De utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av varierar både till innehåll och kvalitet. En del planer tar endast fasta på elevens kunskapsutveckling, medan andra tar upp såväl kunskapsutveckling som social utveckling. Planerna saknar ofta en konkret och tydlig koppling till läroplanens och kursplanernas mål. Mål att sträva mot för elevens kunskapsutveckling formuleras som t.ex. ”nä MVG”, ”fortsätta jobba lika bra som nu” eller ”förbättra sin läsläsning”. Av planerna framkommer inte heller tydligt vilka insatser som bör vidtas av skolan för att eleven ska nå målen.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras avseende innehåll och kvalitet samt i större utsträckning bör kopplas till nationella mål.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering: Inspektörerna bedömer att arbetet med bedömning och betygssättning i Lysingskolan är av mindre god kvalitet.

Användande av nationella ämnesprov

Enligt grundskoleförordningen ska ämnesprov i svenska, engelska och matematik användas i slutet av årskurs 9 för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Jämförelser mellan resultat på de nationella ämnesproven i årskurs 9 och slutbetyg visar en avvikelse mellan provresultat och slutbetyg (se tabell 2). År 2007 var skillnaden störst i matematik med en differens på 17,2 procentandelar mellan dem som fått slutbetyg mot dem som fått minst Godkänt i det nationella ämnesprovet. Enligt skolans kvalitetsredovisning är ”en viktig förklaring att eleven utifrån sina brister i resultat arbetat mot målen”. Inspektörerna vill framhålla att det inte finns några krav på total samstämmighet mellan provresultaten och elevers slutbetyg. Eftersom lärarna ska använda provresultaten som stöd för betygssättningen bör dock en diskussion om de stora skillnaderna vara utgångspunkt för arbetet med bedömning och betygssättning.

Utgångspunkt vid bedömning och betygssättning

Elever uppger i intervjuer att lärarnas utgångspunkter vid betygssättningen i vissa ämnen är oklar. I intervjuer med lärare framkommer att det finns ett behov av mer djupgående arbete för att säkra betygssättningen. Lärare behöver ha ett mer systematiskt samarbete för att bedömning och betygssättning ska bli likvärdig. Ett sådant samarbete bör ske såväl ämnesvis som ämnesövergripande.

Enligt särskoleförordningen ska betyg sättas om en elev i grundsärskolan eller elevens vårdnadshavare begär det. Betyg har dock inte satts i den obligatoriska särskolan, eftersom det inte efterfrågats av föräldrarna.

Det påbörjade förbättringsarbetet med bedömning och betygssättning bör vidareutvecklas.

Betygssättning enligt författningarnas krav

Om en elev inte når upp till de mål som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde året, ska ett skriftligt omdöme om elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ämnesblocket ges. Av omdömet kan också framgå de stödåtgärder som vidtagits. Omdömet ska undertecknas av läraren. Ett sådant dokument styrker den arbetsinsats som eleven gjort och de kunskaper som eleven har, vilket är betydelsefullt för självkänsla och självbild.

Skriftliga omdömen skrivs i en elektronisk databas. Det dokument som används innehåller rubrikerna studieutveckling, stödåtgärder, uppnådda mål, mål som återstår samt lärarens namnteckning. I de studieomdömen som inspektörerna tagit del av finns i vissa beskrivet elevens kunskapsutveckling och vilka mål eleven uppnått. I andra finns inte något sådant angivet utan de beskriver att eleven inte varit närvarande och därför har läraren inte kunnat bedöma elevens kunskapsutveckling. Skolan bör förbättra kvaliteten på de skriftliga omdömena.

Betygskatalog

Utfärdandet av betygsdokument är ett myndighetsbeslut. Enligt författningarna får rektorn besluta om rättelse av betyg vid skrivfel och liknande och rättelsen ska antecknas i betygskatalogen.

Inspektörerna noterade vid inspektionsbesöket att det förekom flera ändringar i

skolans betygskatalog. Flertalet av dessa är föranledda av att lärare ändrat sina bedömningar då elever lämnat in arbeten sent. Detta kan dock inte betraktas som skrivfel eller liknande. Inspektörerna vill betona vikten av att samtliga noteringar och rättelser i betygskatalogen dateras. Det ska finnas en notering om vem som fört in en eventuell rättelse. Inspektörerna förutsätter att betygskatalog i fortsättningen förs på ett rättssäkert sätt.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Genomförandet av utbildningen är i huvudsak av god kvalitet förutom nedanstående avvikelser.

Utbildningens inriktning

Enligt läroplanen ska mål att sträva mot ange inriktningen på skolans arbete och därmed ange en önskad kvalitetsutveckling i skolan. För att förbättra måluppfyllelsen vill skolan i högre grad få med mål att sträva mot i planeringen av undervisningen. Detta har uppmärksammats i grundskolans gemensamma kompetensutveckling. I intervjuer framkommer dock att undervisningen i Lysingskolan till stor del styrs av målen att uppnå. Skolan bör fortsätta att utveckla arbetet med mål att sträva mot.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt läroplanen ska undervisningen bedrivas i demokratiska arbetsformer och

förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. För att utveckla elevernas förmåga att utöva inflytande och ta ansvar måste skolan ge eleverna möjlighet till detta i den dagliga undervisningen. Elever och lärare ska tillsammans utifrån mål att sträva mot bestämma innehåll och arbetsformer.

Elever och lärare ger i intervjuer exempel på hur eleverna har inflytande över sitt lärande. Skolans utvärdering av måluppfyllelsen för elevinflytandet, som sker via elev- och föräldraenkäter och redovisas i kvalitetsredovisningen, visar på förbättrade resultat. I skolan pågår även ett utvecklingsarbete om elevinflytande. Diskussioner sker i arbetslagen om elevers delaktighet i olika ämnen. I elev- och föräldraintervjuer framkom dock att vissa lärare ger eleverna mycket liten möjlighet att påverka innehållet i undervisningen. Skolan bör fortsätta att utveckla arbetet med elevers inflytande över sitt eget lärande.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Anpassningen av verksamheten till elevernas behov är av mindre god kvalitet.

Individanpassad undervisning

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Därför kan inte undervisningen utformas lika för alla.

I Lysingskolan förekommer att elever får anpassade uppgifter för att de ska kunna nå så långt som möjligt i sin utveckling. Lärare bedömer då den enskilda elevens behov och utgår från det när uppgifterna utformas. Det förekommer även att alla elever gör samma uppgifter och de ska utföras inom en viss tidsram som är lika för alla. För vissa klasser är det läromedlet som styr i hög grad, vilket kan innebära att de utför uppgifter som inte är anpassade för eleven. Skolans lärare bör i högre utsträckning anpassa undervisningen utifrån elevernas förutsättningar och behov.

Särskilt stöd

Enligt författningarna har skolan ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen.

För elever som av särskilda skäl inte kan få stöd inom sin ordinarie klass finns en

särskild undervisningsgrupp som är placerad i lokaler utanför skolans område. Eleverna i gruppen har en klasstillhörighet men har all eller i stort sett all undervisning i den särskilda undervisningsgruppen. Flertalet av eleverna slutför också sin skolgång utan att ha återvänt till sina klasser. Enligt rektorn och lärare har eleverna i gruppen undervisning i alla ämnen.

För Lysingskolans övriga elever i behov av särskilt stöd ges sådant stöd enskilt eller i mindre grupper av speciallärare. Det särskilda stödet ges företrädesvis i engelska, matematik och svenska. I övriga ämnen är det framför allt läraren som undervisar i ämnet som ger det särskilda stödet. Lärare uppger att de inom vissa områden saknar läromedel som är anpassade för att stödet ska kunna ges i tillräcklig omfattning. Mot bakgrund av skolans resultat bör skolan följa upp och utvärdera det särskilda stödet.

Åtgärdsprogram

Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Rektorn ska se till att en utredning görs, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om det visar sig att en elev har behov av särskilt stöd, ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. I Lysingskolan upprättas åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd. Inspektörerna har tagit del av några åtgärdsprogram. Dessa saknar konkreta mål relaterade till målen i läroplan och kursplaner om vad man vill uppnå på kortare och längre sikt. Rektorerne uppger att det pågår ett arbete med att utveckla åtgärdsprogrammen och inspektörerna förutsätter att detta genomförs så att alla åtgärdsprogrammen innehåller tydliga mål både kortsiktigt och långsiktigt och att det tydligt framgår vilka insatser skolan ska vidta.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Skolans arbete avseende normer och värden i studiemiljö och samvaro fungerar i huvudsak bra. Det är till stora delar en lugn och trygg miljö. Ordningsregler och likabehandlingsplan upprättas i enlighet med författningarna.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Skolan ger i väsentliga delar tillgång till utbildning enligt författningarnas krav förutom inom nedanstående område.

Garanterad undervisningstid

Svenska som andraspråk är ett eget ämne med en egen kursplan och egna betygskriterier. Enligt grundskoleförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas vid behov bland annat för elever med annat modersmål än svenska. Rek-

tor beslutar om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. I intervju med rektor framkom att elever som är i behov av svenska som andraspråk följer undervisningen i svenska men får viss undervisning i svenska som andraspråk. Skolan ger inte de elever som behöver det all undervisning i svenska som andraspråk enligt kursplanen. Detta måste åtgärdas.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att personalens utbildning och kompetensutveckling i huvudsak överensstämmer med författningarnas krav. Kompetensutvecklingen sker dock huvudsakligen utifrån individuella behov. Inspektörerna vill betona vikten av att kompetensutvecklingen även planeras utifrån en analys av skolans behov.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Rektor tar i huvudsak ansvar för de uppgifter som ingår i uppdraget, undantaget vad som anges nedan.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Det är rektorns ansvar att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektor följer inte upp resultaten i alla ämnen, ej heller måluppfyllelsen i den obligatoriska särskolan. Rektor måste ta ett större ansvar för uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i samliga ämnen.

Rektors beslutsfattande

Rektor fattar inte beslut om undervisning i svenska som andraspråk. Detta förhållande behandlas under punkt 3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning uppfyller endast delvis författningarnas krav.

Systematiskt kvalitetsarbete

För att uppfylla de nationella målen måste den enskilda skolans verksamhet ständigt utvecklas. Läroplanen betonar att detta kräver att undervisningsmålen prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Detta ska ske i samspel mellan skolans personal, elever och i nära kontakt med hemmen och det omgivande samhället. Skolan behöver ha en genomtänkt struktur som grund för detta arbete. Kvalitetsarbetet är en fortlöpande process som omfattar följande moment: att formulera mål för arbetet; att följa upp och analysera måluppfyllelsen och resultaten i verksamheten, att initiera åtgärder för förbättringsarbete samt att utvärdera åtgärderna.

I Lysingskolan pågår under detta läsår ett utvecklingsarbete kring kvalitetsredovisning. I skolan sker idag uppföljning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen på individnivå. Intervjuade lärare uppger att de använder resultatet för den egna plane-

ringen och för ämnesplaneringen. Utvärdering av verksamheten sker även på arbetslagsnivå. På skolnivå saknas dock en fördjupad analys av kunskapsresultaten som kan ligga till grund för det fortsatta förbättringsarbetet.

Inspektörerna ser ett behov av att skolan utvecklar formerna för uppföljning och analys av kunskapsresultaten. Skolan måste även göra en samlad bedömning av elevernas kunskapsresultat i grundskolan såväl som i den obligatoriska särskolan i samtliga ämnen i syfte att främja skolans utveckling. Vidare är det angeläget att skolan följer upp i vilken mån elever i den obligatoriska särskolan når de nationella målen.

Kvalitetsredovisning

Den skriftliga kvalitetsredovisningen utgör ett verktyg i kvalitetsarbetet för att stämma av hur långt verksamheten kommit i sitt förbättringsarbete. Enligt förordningen ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för en ökad måluppfyllelse.

Inspektörerna har tagit del av Lysingskolans kvalitetsredovisning för läsåret 2006/2007. Kvalitetsredovisningen är strukturerad enligt följande områden: normer och värden; utveckling och lärande; inflytande och ansvar; samverkan med hemmen; övergångar och samverkan mellan verksamheter; kompetensutveckling av personal; mål och åtgärder för förbättring

Vad gäller uppföljning av kunskapsresultat redovisas i skolans kvalitetsredovisning andel elever som ej nått målen i svenska, matematik och engelska i årskurs 9 och andel elever som ej uppnått målen i de nationella ämnesproven i årskurs 9. Här redovisas även andel elever som är behöriga till nationellt program respektive andel elever som nått målen i alla ämnen i årskurs 9. Som ovan nämnts saknas dock en fördjupad analys av kunskapsresultaten.

Skolans kvalitetsredovisning saknar bedömning av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska. Redovisningar av kvalitetsarbete och måluppfyllelse i den obligatoriska särskolan saknas. Detta måste skolan åtgärda.

Datum

Ort

2008-05-28

Linköping

Rut Hård af Segerstad

Ewa Pettersson